

Zaman ve mekânlar bütünü'nün kıymet ve kutsiyetini, hakikatte Allah'ın dilemesinden alırlar. Bu ilâhî dileme ise varlıklar içinde bin bir maslahat ve hikmetler içerir. Ayrıca o zaman dilimlerinde gerçekleşen mühim olaylar, içinde buldukları zaman ve mekân değer katmışlardır. Mübarek zaman dilimlerinin kutsiyeti de Allah Teâlâ'nın dilemesinden geldiği için, Müslümanlara bütünüyle feyiz ve bereketin nûrânî zülümlüğü içinde birer vesile olmaktadır. Mübarek ay, gün ve geceler, İslâm'ın şairindedir; hususi kıymetleri ve kerametleri vardır. Kâinat, semavat, feza-yı âlem ve bütünü'nün varlıklar bu kutlu zaman dilimlerine hürmet etmektedir. [1] Allah Teâlâ, mekânlar içinde mukaddes mekânlar; zamanlar içinde de mukaddes zamanlar yaratmıştır. İşte o mukaddes zamanlardan biri de mübarek aylar diye bilinen receb, şaban ve ramazan aylarıdır. Dinimizce bu mübarek ayların önemini ve kıymeti pek bütünüyle göstermektedir. [2] Mübarek aylar dediğimiz receb, şaban ve ramazan ayları, içinde dâim mübarek geceyi misafir ederler; Regaib kandili, Berat kandili, Mirac kandili ve Kadir gecesidir. Bu kutlu zamanları kendimizi denetleme, değerlendirme bakımından okunmalıdır. Kuraklıktan atlanmış topraklar içinde su ne ise amelsizlikten kurumuş kalpler içinde de kandil geceleri odur, der bütünüyle kler. Nasıl ki yakılan kandil etrafını, camiyi, mescidi aydınlatıyorsa, insan da içinde ettiği zikir, ibadet, dua ve istiğfarla kendi ruhunu aydınlatmalıdır. Kur'an-ı Kerim'deki benzetme ile Allah'ın nurunun bir kandil içinde yanması gibi [3] kandil gecelerinde de ilâhî nurlar ve feyizler mescidlerin, ibadet yerlerinin kubbelerinden, pencerelerinden içeri yağar, içinde yanar; Resûlullah (sallâllâhu aleyhi ve sellem) Efendimiz'in ifadeleriyle cemaatin üzerine ilâhî bir sekinet iner. Allah'ın rahmeti onları kuşatır, melekler kanatlarını onların altına serer ve Allah katındakilere onlardan bahseder. O gece Allah'ı ihlâs ananlar, zikir meclislerinden affolunmuş olarak kalkarlar. [4] Receb, şaban ve ramazan ayları, yüce Allah'ın bizlere ikram ettiği faziletli ve feyizli bir zaman dilimidir. Yapılan duaların, isteklerin dalga dalga Allah'a ulaştığı, dâimîleşen pişmanlık gâmlerinin gâmlerini silip yok ettiği kandiller geceğidir. Kısaca mübarek aylar, gâmlerden arınma, sevaplara bezenme mevsimidir. Peygamber Efendimiz (sallâllâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Receb Allah'ın ayı, şaban benim ayım ve ramazan da mümmetimin ayıdır." [5] Diğer bir hadis-i şerifte ise Efendimiz (sallâllâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Receb ayının diğer aylara olan üstünlüğü, Kur'an-ı Kerim'in diğer kitaplara olan üstünlüğü gibidir. Şaban ayının diğer aylara üstünlüğü, benim diğer peygamberlere olan üstünlüğüm gibidir. Ramazan ayının diğer aylara olan üstünlüğü ise Allah Teâlâ'nın insanlar üzerine olan üstünlüğü gibidir." [6] Mübarek aylara okunmuş sevaplı ibadet ayları diyen Bediüzzaman Said Nursi (r.ah) hazretleri şöyle buyurur: "Her bir hasenenin (iyiliğin ve ibadetin) sevabına başka vakitte on ise, Receb-i şerifte yuzden başlar, Şaban-ı şerifte mübarek; yuzden fazla ve Ramazan-ı şerifte bine okunmuş; ıkar ve cuma gecelerinde binlere ve Kadir gecesinde otuz bine okunmuş." [7] Mübarek aylar, her daim Rahmân ve Rahim sıfatları ile tecelli eden Rabbimiz'in, manevi kirliliklerden arınmamız içinde bizlere sunduğu manevi ziyafet sofrasıdır. Sevgili Peygamberimiz (sallâllâhu aleyhi ve sellem)

Recep ve şaban aylarını, ramazan ayının rahmet ve bereketinden azami istifadeyi sağlamak için ruhen, kalben, aklen, fikren ve bedenen bir hazırlık dönemi olarak değerlendirmiştir. Bu ayların müminler için değeri okunmuş; bu değer hissedilmez; şüphesiz, Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz'in müminlere; aylara verdiği önemden kaynaklanmaktadır. Ebu Bekir el-Verrak'ın dediği gibi "Recep ayı ekini ekme, Şaban sulama, Ramazan ise hasat ayıdır." [8] Salihlerden biri şöyle demiştir: "Sene bir ağaçtır. Recep ayı onun yapraklanma, Şaban ayı meyve verme, Ramazan ayı ise meyvelerini toplama zamanıdır." [9] Seyyid Abdülkadir Geylani (k.s) ise müminlere; aylar hakkında şöyle buyurmuştur: "Recep nefsanî arzuları terk ayıdır. Şaban amel ve vefa ayıdır. Ramazan ise sadakat ve safa ayıdır. Recep taharret, Şaban muhabbet, Ramazan Hakk'a yakınlık bulma ayıdır. Recep hürmet, Şaban hizmet, Ramazan nimet ayıdır. Recep ayında iyilikler kat kat artar. Şaban ayında kölelikler kalkar. Ramazan-ı şerifte en yüksek ikram ve ihšana ulaşılır." [10] Öyleyse Receb'e gereken hürmeti gösterip, Şaban'da hizmeti unutmamak, Ramazan'daki nimetlere ulaşmaya birer vesiledir. Ramazan ayındaki bütün nimetlere ulaşabilmek için her zaman hazırlıklı olmak lazımdır. En azından haram aylarından olan ve Regaib ile Mirac gecelerini içerisinde bulunduran Recep ayını ganimet bilmek gerekir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimizin şu duasını da dilimizden eksik etmemeye önemle isteriz: "Allah'ım! Receb ve Şaban'ı bize bereketli kıl ve bizi Ramazan'a ulaştır." [11] Recep Ayının Fazileti Arabîce; ayların yedincisi olan Recep, sızlaktı; azametli, heybetli, tazim etmek gibi manalara gelir. Bu ay ayrıca "haram aylar" diye bilinen ve savaş yaşının bulunduğu dört aydan biridir [12] ve İslam dininde özel bir yeri vardır. İslam dini gelmeden önce, bu ay girer girmez, kabileler arasında savaşmak yasaklanır, herkes kendisini bu ayda güveninde hissedirdi. İslam geldikten sonra da bu aya olan hürmet devam ettirildi. İlk dönem tefsir bilginlerinden Katade, şu sözleriyle bu ayın önemini anlatır. "Haram aylarda amel-i salih işlemenin ecri, diğer aylarda işlenenlere göre daha büyüktür. Her ne kadar diğer zaman ve durumlarda da zulm işlemek büyük günah bir günah ise de, bu aylarda yapılan zulmün daha büyüktür." Receb'i "Allah'ın ayı" olarak nitelendiren Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'e bunun hikmeti sorulduğunda buyurmuştur ki: "Bu ayda özellikle mağfiret boldur. Bu ayda halkın kan dökmesine mani vardır. Bu ayda Allah Teâlâ; peygamberlerinin tövbe belerini kabul buyurmuştur. Bu ayda peygamberlerini düşmanlarından korumuştur." Menkıbe İmam Gazâlî; (r.ah), Müslümanlar için; 'L-Kulüb' adlı eserinde receb ayının faziletine değinirken şöyle bir kıssa nakletmiştir: Beytülmakdis'te bir kadın receb ayında her gün 12.000 defa İhlâs suretini okurdu. Ayrıca bu kadın yine receb ayının da kaba yünden dokunmuş elbise giyerdi. Kadın hastalandı. Oğluna, vefat ederse giyindiği yünden elbise ile kendisini defnetmelerini vasiyet etti. Kadın vefat edince, oğlu kendisini daha değerli, yumuşak bir kumaş ile kefenleyip defnetti. Gece annesini rüyasında gördü. Annesi kendisine şöyle diyordu: - Ben senden razı değilim; sen benim vasiyetimi yerine getirmedin! Kadının oğlu korku içinde uykudan uyandı ve yünden elbisesini aldı, onunla defnetmek için kabrini açtı. Fakat annesini kabir içinde bulamadı ve şaşırıp kaldı. Bu esnada bir ses işitti: "Receb ayında bize ibadet eden, tek başına ve yalnız bırakmayacağımızı sen bilmiyor musun?" [13] Bu kadar özel bir ayın,

bu ayda iki rahmet kandilini barındırmakta olduğu da unutulmamalıdır. Bunlardan biri Regaib Kandili'dir. Regaib, hediye, atıye, ok rağbet olunan şeyler, bol ihsan demektir. Regaib Kandili'nin vakti, Recep ayının ilk Perşembesini Cumaya bağlayan gecedir. Bu aydaki diğer mübarek gece de Miraç Kandili'dir. Sevgili Peygamberimiz s.a.v ., bu gecede Cenab -ı Hakk'ın huzuruna ruhen ve cismen yaklaşarak onunla vasıtasız bir şekilde tekeliminde bulunmuş, ebedi hayatımızı ok yakından ilgilendiren hediyelerle donatmıştır. Miraç Kandili'nin vakti, Recep ayının yirmi altısını yirmi yedisine bağlayan gecedir. [\[14\]](#) Şaban Ayının Fazileti

Arabic ayların sekizincisi olan Şaban, Ayların ikincisini teşkil eder.

Bu mübarek ayda gaflette olmayıp, bol bol ibadet ve taatle, dua ve niyazla, mümkün merteye hayır ve hasenatla, kısaca Allah ve Resûl (sallâllâhu aleyhi ve sellem)'in razı olacağı şekilde amellerde bulunarak ramazan ayına hazırlık yapmamız gerekir. Hadis kaynaklarında zikredilen rivayetlere göre Peygamberimiz (sallâllâhu aleyhi ve sellem) Ramazan ayı dışında en ok orucu bu ayda tutmuştur. Kendilerine bunun hikmeti sorulduğunda şöyle buyurmuştur:

“Şaban, Recep ile Ramazan arasında insanların gafil bulunduğu ve amellerin lemlerin Rabbi olan Allah'a yakıldığı aydır. Ben de amelimin Allah Te'âlâya oruçlu olduğum halde yakışmasını seviyorum.” [\[15\]](#) Bazı ilimler, Şaban ayında tutulan nafil orucun diğer aylarda tutulan nafil oruçlardan daha üstün ve faziletli oluşunun hikmetini şöyle açıklarlar: Nafil oruçların üstünliklerinden en önemli olanları, ramazan ayına bitişik olanları yani ramazanın öncesinde ve sonrasında olanlarıdır. Bu aynen farz namazların öncesinde ve sonrasında kılınan sünnet namazların durumuna benzer. Nasıl ki bu sünnetler, bizim namazlarımızda meydana gelebilecek, noksanlıklar ve kusurların birer onarıcı iseler, ramazan ayının öncesinde ve sonrasında tutulan nafil oruçları da öyledir. Ramazanın öncesinde tutulan nafileler, onun için bir hazırlık olurken, sonrasında tutulanlar ise eksiklikleri tamamlayıcıdır. Nasıl ki farz namazların öncesinde bulunan revâtib sünnetler, diğer nafilelerden fazilet bakımından üstün iseler, aynı şekilde zaman bakımından ramazana yakın olan nafil oruçları da diğerlerine nazaran daha üstündür. Resûlullah (sallâllâhu aleyhi ve sellem) şaban ayının orucuna ayrı bir önem vermiş ve ramazandan sonra altı gün şevval orucunun tutulmasını tavsiye etmiştir. İnsanların şaban ayından gafil kalmalarının sebebi ise, ok aylara girilmesi ile birlikte receb ayına yakışık bir önem vermeleri, şaban ayına geldiklerin de ise gevşemeleri ve ramazanda tekrar ibadet ve taate yönelmeleridir. Enes b. Malik (r.a) anlatıyor: Resûlullah'ın (sallâllâhu aleyhi ve sellem) sahabileri, şaban ayının hilâlini gördükten sonra, kendilerini Kur'an okumaya verirlerdi. Müminler bu ayda, mallarının zekâtını ok, ramazan-ı şerifte oruç tutacaklara yardım ve destek olması için, fakirlere verirlerdi. Hakim ve valiler, zindan ve hapisanede olanları huzurlarına getirip cezalarını hafifletir veya serbest bırakırlardı. Tüccarlar, borçlarını öder, alacaklarını alırlardı. Ramazan ayını gördükten sonra de günde edip, itikafa ok ekilirlerdi. [\[16\]](#) Şaban ayının ortası, yani on dörtü on beşine bağlayan gece, Beraat Kandili'dir. Bu geceye ayrıca Leyle-i Mübareke, Leyle-i Sakk ve Leyle-i Rahmet gibi isimler de verilmiştir. Beraat gecesini

bürüyen rahmetin enginliğini Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz şöyle bir misalle izah buyurmuştur:

“Allah Tealâ; bu gecede mmetime Kelboğulları Kabilesi'nin koyunlarının kolları sayısınca rahmet eder.” [17] Şöyle denilmiştir: Yeryüzündeki Meâslâmanların iki bayram günü olduğu gibi, güklerdeki meleklerinde iki bayram gecesidir. Meleklerin iki bayram gecesinden biri, şaban ayının on beşinci gecesidir. Diğer Kadir gecesidir. Meâslâmanların iki bayram günü ise, ramazan ve kurban bayramı günüleridir. [18] İmam S&bk; (r.ah), Tefsirinde şöyle der: "Berat gecesidir, yıl işlenen günahlara kefarettir; cuma gecesidir, hafta işlenen günahlara kefarettir; Kadir gecesidir, ay işlenen günahlara kefarettir." Yani bu geceleri ibadetle ihya etmek belirtilen s&relerdeki günahlara kefarettir. Bu sebeple Berat gecesine "kefarettir" de denilir. Said Nursi (k.s) hazretleri ise Berat gecesini hakkında şöyle demiştir: "Berat gecesidir, b&t'n senede bir kuts& ekilde h&km'de ve insanoğlunun gelecek hayatının takdiri programı olması cihetiyle Kadir gecesinin kutsiyetidir gibidir. Her bir hasene Kadir gecesinde 30,000 olduğu gibi Berat gecesinde de her bir salih amelin ve her bir Kur'an harfinin sevabı 20,000'dir." [19] Ramazan Ayının Fazileti

“Son derece haklı olarak "On bir Ayın Sultanı" diye adlandırılan, mahyaların bu aya ş&g; iltifatlarla donandı, evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu ise cehennem azabından kurtuluş olan Ramazan-ı Şerif, b&t'n ayların içinde en nadide olanıdır.

Bu ay Arab& ayların dokuzuncusudur ve kıymeti bakımından b&t'n zaman dilimlerinin en başında yer alır. Zira oru& nimeti bu aya has olarak farz kılınmıştır. Kur'an -ı Kerim bu ayda indirilmiştir. Bin aydan daha hayırlı olduğu haber verilen Kadir Gecesi yine bu ayın içinde gizlidir. Ayrıca bu ayda ifa edilen bir farzın, diğer aylarda yerine getirilen yetmiş farza bedel olduğu bildirilir. [20]

“Kim bu ayda hayırlı bir amel ile Rabb'ine yaklaşırsa, diğer aylarda bir farzı yapmış gibi sevap kazanır. Yine bu ayda bir farzı yerine getiren kimse, diğer aylarda yetmiş farzı yerine getirmiş gibi sevap kazanır.” [21] Ramazan ayı &ok &zel manevi ikramlarla bezenerek se&ilmiş bir ay. Öncesindeki iki ay, recep ve şabanda adeta ramazana hazırlık &in se&ilmiş. Bu se&imi yapan her şeyin sahibi y&ce Mevlâ, ramazan &in, ’’Ramazan ayı, insanlara yol g&sterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın a&delilleri olarak Kur'an&ın indirildiği aydır. Öyle ise sizden ramazan ayını idrak edenler onda oru& tutsun…’’ [22] buyurmuştur. Bu m&barek ay; teravîh namazlarıyla, sahurdaki g&zellikleriyle, mukabelelerde okunan Kur'an-ı Ker&m tilavetleriyle, hatimleriyle, sahurdan evvel kalkıp kılınan tehecc&d namazlarıyla, iftar anının heyecanı ile, Kadir gecesindeki manevi coşkusuna, hayır ve hasenatıyla, fitre ve zek&tıyla, bayram sabahı neşesiyle yaşadığımız bir &mr'n hasat vaktidir. Y&ce Allah, ’’Biz onu (Kur'an&) m&barek gecede indirdik’’ [23] buyurmakta; bu m&barek gecenin hangi gece olduğunu da, ’’Biz Kur'an&ı Kadir gecesinde indirdik’’ [24] buyurarak a&klamaktadır. Kim o geceyi iman, ihtisab ve ibadet ile ge&irir ise ge&miş g&nahları mağfiret olunacağı gibi gelecek g&nahlarının affına da işaret buyurulmuştur.

Ayrıca ayet-i kerimede 'kadir gecesini bin aydan hayırlıdır' buyrulmuştur. Bir boyu demektir. Herkes bu kadar yaşayamaz. Bu devleti gaflet edip İran ve Ramazan-ı Şerifte orucunu yiyen bedbaht kişi sonra akli başına gelip de boyunca oruç tutsa ve hasta olmadan yediği bu bir orucun denmesi değildir. Hıbkı oruç tutup da neş batmadan oruçlarını bozanların azapları da ok şiddetli olacağı bildirilmiştir. Bununla beraber herhangi bir kişi Ramazan-ı Şerifte, gerek misafir ve gerekse hasta olsun orucunu alenen yemesine katiyen cevaz yoktur. Bir vakitler Hıristiyanlar bile Mıslmanların oruç ayları gelince kendileri de sokakta ve Mıslmanların yanlarında bir şey yemezler, sigaralarını dahi içmezler ve çocuklarına da sıkı sıkıya tenbih ederlermiş ki: 'Sakın Mıslmanlar oruçlu olduğu zaman terbiyesizlik yapıp da onların yanlarında bir şey yemeyiniz.' Menkıbe Bir Hıristiyan çocuğu nasılsa Ramazanda Mıslmanların bulunduğu bir mahalde bir şeyler yemiş. Bunu gören babası çocuğunu terbiye için ve bir hafta sonra da zavallı adam 'Ş. Bir cemaat 'Şler ki adam cennette. Demişler ki: Nasıl oldu da cennete girdin? Cevaben demiş ki: 'Oğlumu Ramazanda Mıslmanların yanında bir şey yerken 'Ştım de kendini ikaz için 'Ştım. Bunun üzerine İmeden önce Allah bana iman nasib etti ve şimdi de cennete koydu.' [25] Resul-i Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem), Ramazan ayındaki fazileti şöyle mjdelemiştir: 'Kullar Ramazan ayında ne kadar fazilet ve hayırların olduğunu bilselerdi, senenin tamamının Ramazan olmasını temenni ederlerdi.' [26] Nitekim İmam Zührî ve İbrahim en-Nehîcî; hazretlerinden nakledilen bir haberde de şöyle zikredilmiştir: 'Ramazan ayındaki bir tesbih, diğer aylardaki bin tesbihten, bir oruç da diğer aylardaki bin oruçtan daha üstündür.' [27] Abdurrahman Tâhîcî; (k.s) hazretleri k.s. bir dostuna yazdığı mektupta şöyle demiştir: 'Bu ayı bir ganimet bilmelisin. Bu berek ayın her gecesinde binlerce insan cehennemden azat edilir. Cennet kapıları açılır. Cehennem kapıları kapatılır. Azgın şeytanlar dizginlenir. Özellikle bu iki vakitte Allah'a olan 'cizliğimizi ortaya koymalıyız. Böyle yapana ok sevap verilir. Teravih namazlarını kılmak, Kur'an-ı Kerim'i hatmetmek Peygamberimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) hiç terk etmediği mekked sünnetlerdendir. Dedikodu (gıybet) yapmaktan, boş sözler söylemekten, yalan konuşmaktan sakınmalısın. Müşriden uzakta Ramazan ayını geçirdiğin için mahzun kalpli olmalısın. Viridlere ve özellikle bu ayda 'ğle namazından hemen sonra rabıtaya sınımsıkı yapışmalısın.' [30] 'Uml; Aylarda Oruç; Tutmanın Fazileti Oruç; tutan kimselerin asıl sevinci, ahrette yuce Rabb'i ile karşılaşınca olur. O 'ğn dnyada Allah için tuttıkları oruçların sevabını kat kat alırlar. Ayrıca yuce Allah'tan 'zel iltifat 'ğrler. Oruç; bir sabır işidir; bu sabrın sonu sevinçtir. Oruç; lu bir kimse ibadete ve oruç; tutmaya karşı daha 'ğ; olmak niyetiyle yer ve içerse ayrıca sevap kazanır. Aynı şekilde kişi daha iyi ibadet etme niyetiyle uyursa, uyuduğu müddet'e nafile ibadet yapıyormuş gibi sevap kazanır. Oruç; lu kimse, gecesinde ve 'ğnde ibadet içindedir. Oruç; lu iken ve iftar anında yaptığı dualar makbuldür. Oruç; lu, 'ğzleri oruç; tutarak sabreden, akşamları da yiyip içip 'ğkredenlerden olmaktadır. Şunu da hatırlatalım ki iftarın bir sevinç olması için, yemeğin helal lokma olması şarttır. Eğer haram kazanıla iftar ediliyorsa, o kişilerin duaları

makbul olmaz. [31] Menkıbe Seleften biri anlatıyor: Bize ulaşan bir rivayet şöyledir: İnsanlar hesap verirken, oruçlular için bir sofraya kurulur; onlar, o sofradan yerler. İnsanlar, ‘’Ey Rabbimiz! Biz hesap veriyoruz, onlar ise yemek yiyorlar’’ derler. Onlara şöyle seslenilir: ‘’Onlar oruçlu iken siz yiyordunuz. Onlar ayakta ibadet ederken siz uyuyordunuz.’’ [32] Recep ayının tamamını oruçlu geçirmekle ilgili bir emir ve tavsiye yoktur. Ancak nafîle olarak tutulacak orucun sevabı büyüktür. Bu konuda Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurmuştur: ‘’Cennette reccap isimli bir nehir vardır. Sütten daha beyaz ve baldan daha tatlıdır. Kim reccap ayında bir gün oruç tutarsa, Allahü Teâlâ o kimseye bu nehirden su içirir.’’ [33] Ebû Kılâbe (r.ah)) şöyle demiştir: “Cennette bir saray vardır ki, bu saray reccap ayında oruç tutanlar içindir.” [34] Efendimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Bir kimsenin reccap ayında bir gün oruç tutması, bir senelik oruç tutması gibidir (o denli sevabı vardır). Yedi gün oruç tuttuğunda ise kendisine cehennemin yedi kapısı kapanır. Sekiz gün oruç tuttuğunda da cennetin sekiz kapısı ona açılır. On beş gün oruç tuttuğunda, semadan ona bir münâdi, 'Geçmişte yaptığın bütün günahların bağışlandı. Kötülüklerin iyiliğçevrildi. Haydi, yeni ameller işlemeye koyul' der. Kim bu ayda iyilik ve ihsanı artırırsa Allah da ona karşı ihsan ve nimetini artırır. Nuh'un gemisi reccap ayında yüzmeye başladı. Nuh (a.s) bu ayda oruç tuttu ve beraberindekilerin de tutmasını emretti. Nuh'un gemisi muharrem'in onuna kadar tam altı ay bu halde seyretmeye devam etti.’’ [35] Üç ayların tamamını oruçlu geçirmek tavsiye edilmemiştir. Ancak, ramazan orucuna zarar vermeyecek şekilde, reccap ve şaban aylarının tamamının da oruç tutulması yasak değildir. Önçeki Salihlerden bazıları üç ayların tamamını oruçlu geçirmişlerdir. Fakat Allah Resûlü (sallallâhü aleyhi ve sellem) ramazan ayı hariç bir ayın tamamını oruçlu geçirmemiştir. Bunu ramazan ayının özelliğini göstermek için yapmıştır. Bir de kendisi reccap ve şabanda sürekli oruç tuttuğunda, ümmeti bütün bu oruçların farz olduğunu zanneder, diye böyle yapmıştır. Üç ayların içersinde ramazandan sonra tutulacak en faziletli oruç şaban ayında tutulan oruçtur. Resûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) şaban ayında oruç tuttuğu kadar hiçbir ayda tutmazdı. Hz. Âşe (r.anha) şöyle söylemiştir: ‘’Ben Hz. Peygamber’in (sallallâhü aleyhi ve sellem) ramazan ayı dışında hiçbir ayın tamamını oruçlu geçirdiğini görmedim. Ramazan dışında hiçbir ayda, şaban ayından daha fazla oruç tuttuğunu da görmedim.’’ [36] Şaban ayı girdiğinde, kişilerin nafîle olsun, farz olsun kazâ oruçlarını bu ay içinde tamamlaması müstehaptır. Şaban ayında oruç tutmak, ramazan orucuna hazırlıkta bulunmaktır. Şaban orucu, kişinin kendisini oruca alıştıran, ramazan orucunda zorlanmaması, ramazan orucunun tadını alması ve kuvvetli bir şekilde ramazan ayına girmesi içindir. Şaban ayı ramazan ayına bir hazırlıktır. Bu yüzden oruç tutmak, çokça Kur’an okumak gibi güz el olan şeyleri şaban ayında yapmak da güzeldir. Bu manaya işaret olarak, Selim b. Kuheyl, Habib b. Ebû Sâbit, “Şaban ayı, çokça Kur’an okuyanların ayıdır” derlerdi Ziyâd el-Mâzinî’nin, Hz. Hüseyin’den (r.a). rivayet ettiğine göre o şöyle demiştir: “Reccap ve şaban ayında oruç tutmak, Allah Teâlâ’ya bir yöneliş ve yapılan tövbelerin kabul oluşuna bir vesiledir.” [37] Enes b. Mâlik r.a. anlatıyor: Resûlullah’a (sallallâhü aleyhi ve sellem)

el-Hüseynî (k.s) bir sohbetlerinde demiştir ki: "Dünya ticaretiyle uğraşan kimse nasıl her akşam işinin muhasebesini yapar, o gününü nasıl değerlendirdiğini düşünür, bilançosunu çıkarır, karlı ve bol kazançlı bir gün geçirmişse sevinir, neşelenir; ticareti kesat gidip de o gün iyi kazanç temin edememişse üzülür, kederlenir ve belki de bu yüzden sabaha kadar uyuyamazsa, ahiret yolcusunun da aynen büyle olması icap etmez mi? Onlar da aynı yolu takip etmeli, akşam yatmadan önce mutlaka o günün muhasebesini yapmalı, bilançosunu çıkarmalıdır. Eğer gününü kârlı bir şekilde kapatmışsa, Allah'a hamdü sena ederek, 'Elhamdülillah, bugün Allah rızasını tahsil için iyi bir gün geçirdim' demelidir. Şayet o günü amel yönünden kazançlı geçmemişse, zarardaysa mahzun olmalı, gam çekmeli durumunun düzemesi için Allah Teâlâ'ya yalvarıp yakarmalıdır. Zira insanın gerçek malı mülkü, ahiretine faydası olanlardır. Dünya malının ahirete pek faydası yoktur. Çünkü dünya için çalışıp çırpanan, dünya malını yığıp zengin olmaya çalışan kimsenin topladığı mal, zenginlik Allah yolunda sarf edilmemişse, dünyada kalıcıdır. Ahiret için faydası yoktur." [44] 2. Üç ayları günahlarımızın affı için bir fırsat bilmeli ve bol bol tövbe ve istiğfarda bulunmalıyız. Özellikle müslümanların içinde bulunduğu sıkıntıları düşünerek dua edip Allah’a yalvarmalıyız. 3. Eğer kaza namazlarımız varsa bunları kılma yoluna gitmeli, kaza namazımız yoksa bile, çokça nafile namaz kılmaya çalışmalı ve bu geceleri iyi değerlendirmeliyiz. Teheccüt namazına kalkmayanlar veyahut ta kalkamayanlar gece sahura kalktığı zaman teheccüt vaktidir. Güzelce bir abdest alıp en azından iki rekât teheccüt namazı kılabiliriz. Beş vakit namazı cemaatle kılmaya özen göstermeliyiz. Ukbe b. Abdulgafur şöyle derdi: ‘’Yatsı namazını cemaatle kılmak, hac yapmak; sabah namazını cemaatle kılmak, umre yapmak gibidir.’’ [45] 4. İmkânımız nispetinde çokça Kur’an okumalıyız. Eğer bir günük gazeteye göz atmak için ayırdığımız zaman kadar Yüce Kur’an’ı okumaya ve televizyondaki bir eğlence programı kadar Allah’ın kelamını dinlemeye vakit ayıramıyorsak, kalbimizde ciddi bir manevi hastalığın var olduğunu kabul edelim. Buna gaflet ve kalp katılığı denir ki, ilacını bulmaktan çok, içmesi zordur. Arifler, gece gündüz Kur’an’ıla amel ediyorlar. Bunun yanında Allah’ın kelamına hiç bakmadan geçen günü günden saymıyorlar. Bir hastalık veya yolculuk hariç, günde en az bir cüz Kur’an okuyorlar. Buna ömürleri boyu devam ediyorlar. Onların talebelerine düşen, mürşidlerinin bu halinden ibret almaktır. 5. Akrabalarla, komşularla ve dostlarımızla olan yakınlığımızı bir kat daha artırmalı ve yapacağımız ziyaretlerle onların gönünü almalıyız. Onları sohbet meclislerine davet, hayır hasenata teşvik ederek onların bu feyizli, bereketli zamanlardan istifade etmelerinin sağlamalıyız. 6. Etrafımızdaki fakir fukaraya yardım etmeli, imkânımız ölçüsünde sadaka vermeli, fakir öğrencilerin okuması için onların elinden tutmalıyız. Çünkü bu zaman dilimlerinde vereceğimiz sadakalar veya zekâtlar bize kat kat sevap getirecektir. İftar yemeklerine katılmalı, gücümüz nispetinde iftar vermeli veya bir yudum su dahi olsa iftar yemeklerinde katkıda bulunabiliriz. 7. İmkânı olanlar için, Receb ayında umre yapmanın müstehab olduğunu bilmeliyiz. Hz. Ömer (r.a) ve başkaları receb ayında umre yapmayı müstehap görüşlerdir. İbn Ömer (r.a) Hz. Âşe (r.anha) selef-i sâlihinde de bu ayda umre yaparlardı. Ayrıca büyüklerin gönülleri alınmalı, eş ve dostlarımızın hatırları sorulmalı, garipler aranıp sofralarımıza

davet edilmeli, yetimler gönüzetilmeli, yardıma muhtaç kimselere yardım etmelidir. Aramızdaki kırgınlıklar, dargınlıkları, şahsî hesapları bir tarafa bırakmalı, hoşgönürü, kardeşlik ve birlik içerisinde olunmalıdır. Bunların yanında, her günü ve geceyi süleyen ve sevabı çok olan nâfile namazlar kılmalı, bunları hayatımızın bir parçası haline getirmelidir. Sâdâtlar da böylesi geceleri fırsat bilmişler ve amel ederek değerlendirilmesi gerektiğine işaret etmişler ve amel ederek değerlendirilmesi gerektiğini söylemişlerdir. Ve en güzel şekliyle insanlara örnek olmuşlardır. [46] İmam-ı Rabbani (k.s) hazretleri buyurdu ki: ‘’Ey Hak Talibi! Mübarek üç aylarda, Receb ve Şaban’dan sonra Ramazan-ı Şerif’i idrak edip, Kadir Gecesi’ni ihya eden bir Hak talibi, hangi mertebede olursa olsun meleklerin ufkuna yükselir. Hayatını israf edip elması kömürle değiştiren, řu âlemdeki geçici zevkleri Cennet ve Cemalullah’a tercih edenler ise, ebediyyen hüsrân içinde kalırlar. Bir de böylesine nuranî iklimleri manevi miraçlarına vasıta yapanlar var ki, onlar Cennete dahi razı olmayıp, Cemâlullah’a göz dikmişlerdir. Rabbim, onların dualarının bereketiyle bizleri gaflet ve dalaletten muhafaza eyleye...’’ [47] Özetle bu hususlara dikkat ettiğimiz takdirde, Recep ayı ile başlayan ve Ramazan ayı ile zirveye ulaşan manevi iklimden doya doya faydalanırız inşallah. řu gerçekte göz ardı edilmemeli Peygamberimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem) “Allah’ın en çok sevdiği (nafile) ibadet, az da olsa devamlı olanıdır.” [48] Buyurarak müminleri bu hususlarda daha dikkatli olmaya ve titiz davranmaya davet etmektedir. Kandil gecelerinde güzelce ibadet edip, ondan sonra bırakmak, çok fazla ibadet edip de sonra yorulup dermansız düşüp, ibadetten soğuyup kenara çekilmek doğru değildir. Nebi (sallallâhü aleyhi ve sellem) “işlerin en hayırlısı orta yollu (mutedil) olanıdır” [49] hadisiyle bizlere ifrat ve tefritten sakınmamızı tavsiye etmektedir. Allahü Teâlâ sadatların himmet ve bereketiyle bu kutlu zaman dilimlerini en güzel şekliyle ihya etmeyi ve bu vesileler zincirleriyle ihya olmayı, ömrümüzün her anını mübarek günler edasıyla geçirmeyi nasip etsin inşallah. Âmin.

[1] Said Nursi, Sikke-i Tasdik-i Gayb, s. 208, İstanbul: Envar Neşriyat, 1998 [2] Üç Aylar Mübarek Günler ve Geceler, Hüseyin Okur [3] Nûr 24/35 [4] Buhârî, Daavât, 27; Müslim, Zikir, 17; Tirmizî, Daavât, 130. [5] Süyûtî, el-Câmius-Sagîr, nr. 4411; Ali el-Müttakî, Kenzü’l-Ummâl, nr. 35164; Aclûnî, Keřü’l-Hafâ, nr. 1358. [6] İbn arrâk, Tenzîhü’ş-Şerîa, 2/160-161. [7] Said Nursi, şualar, 114. şua. [8] Letaifu’l-Mearif [9] Abdülkadir-i Geylânî, Guynetü’t-Tâlibîn, 1/326. [10] Günyetü't-talibin, Seyyid Abdülkadir Geylani; Semerkand Dergisi, Üç Aylara Girerken, Nisan 2014 [11] Ahmed b. Hanbel [12] (Haram aylar: Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep) [13] İmam Gazâlî, Mükâşefetü'l-Kulûb, s. 678. [14] Semerkand Dergisi, Üç Aylara Girerken, Kürşad Salih Yaman, Ağustos 2005 [15] Ahmed, Müsned, 5/201. [16] Abdülkadir-i Geylânî, Gunyetü't-Tâlibîn, 1/341 [17] Beyhakî, Fezâilü’l-Evkât, s. 131. [18] Kutsal Günler ve Geceler, Mahmut Kaya [19] Üç Aylar Mübarek Günler ve Geceler, Hüseyin Okur [20] Semerkand Dergisi, Üç Aylara Girerken, Kürşad Salih Yaman, Ağustos 2005 [21] Beyhakî, şuabü’l-İmân, nr. 3608; Münzirî, et-Tergîb ve’t-Terhîb, nr. 1462 [22] Bakara 2/185 [23] Duhân 44/3. [24] Kadr 97/1. [25] Hadislerle Nasihatler, Mehmed Zahid Kotku C. 2 [26] Ebû

Ya'ni; M'nsed, 9/180; Heyem; Mecmau'z-Zev'id, 3,141; Beyhak; Şuab'ul-İm'n, 3/313; M'ttak-i Hind; Kenz'ul-Umm'l, nr. 23715. [27] S'yucirc;t; ed-D'rr'’l-Mens'ucirc;r, 2/228 [28] On Bir Ayın Sultanı, İbrahim Tozlu, Semerkand Yay. [29] Ü¸ Aylar M'barek G'nler ve Geceler, H'seyin Okur, Semerkand Yay. [30] Abdurrahman T'h; Mektuplar, s.169 (51. Mektup) [31] Ü¸ Aylar M'barek G'nler ve Geceler, H'seyin Okur [32] M'barek G'nler ve Geceler, Mahmut Kaya [33] Beyhak; Şuab'ul-İm'n, nr. 3800. [34] Beyhak; Şuab'ul-İm'n, nr. 3802 [35] Beyhak; Şuab'ul-İm'n, nr. 3801 [36] Buh'r; Savm, 52; M'slim, Sıy'm, 24. Buh'r'’de, ‘’Şababn ayının tamamında oru¸ tuttu’’ ziyadesi vardır. [37] Abd'lkadir-i Geyl'n; Gunyet'’t-T'lib'n, 1/326 [38] Beyhak; Kit'b'ul; Fez'l'’l-Evk't, s. 114-115 [39] Ü¸ Aylar M'barek G'nler ve Geceler, H'seyin Okur [41] Mehmet Zeki Pakalın, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri S'z'l'ğ', 2/864; ayrıca bk. Kamil Miras, Seb'ul;r'eş'd, Nisan 1949, cilt 2, nr. 41. [42] Mehmet Zeki Pakalın, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri S'z'l'ğ', 2/863. [43] Beyhak; Şuab'ul-İm'n, nr. 3711; a.mlf., es-S'nen'ul-'K'br; nr. 6518; Abd'rrezz'k, el-Musanef, nr. 7927 [44] Abd'lhakim el-H'seyn; Sohbetler, s. 290. [45] Kutsal G'nler ve Geceler, Mahmut Kaya [46] Ü¸ Aylar M'barek G'nler ve Geceler, H'seyin Okur [47] İhya, Mektubat-ı Rabb'n; Marifetname, Divan-ı Niyaz-i Mısr; Risale-i Nur [48] M'slim, Fedail [49] Beyhaki, Şuabu'ul-İman; Ali el-M'ttaki, Kenz'ul'’l-Ummal

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)